

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

ONDERZOEK NAAR KWALITEITSVERBETERING BIJ
SBO KONINGIN JULIANA

Plaats : Culemborg
BRIN-nummer : 18YH
Arrangementsnummer : 80989
Onderzoek uitgevoerd op : 18 maart 2010
Rapport vastgesteld te Utrecht op 8 juni 2010

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	5
2. BEVINDINGEN.....	7
3. TOEZICHTARRANGEMENT	11

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 18 maart 2010 een onderzoek uitgevoerd op SBO Koningin Juliana naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving.

Aanleiding

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 25 en 27 april 2006 zijn tekortkomingen vastgesteld in het onderwijsleerproces. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 8 november 2006. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar toezicht geïntensiveerd.

In december 2008 bezocht de inspectie de school andermaal. Zij stelde toen vast dat de school de belangrijkste tekortkomingen nog niet voldoende had opgeheven. De inspectie maakte daarom met de school de volgende afspraken:

- de school stuurt uiterlijk 1 december 2009 een tussentijdse verantwoording over de kwaliteitsverbetering en uiterlijk 1 augustus 2010 een eindverantwoording;
- de inspectie voert in principe over twee jaar een heronderzoek uit (schooljaar 2010-2011) Indien de tussentijdse verantwoording daartoe aanleiding geeft, kan het onderzoek eerder uitgevoerd worden.

De school heeft op 30 november 2009 een uitgebreide tussenverantwoording toegestuurd. Deze was voor de inspectie aanleiding om het heronderzoek eerder uit te voeren. Daarvan doet dit rapport verslag.

Onderzoeksoepzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie;
- Een toets op de aanwezigheid van enkele verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan, die in het kader van het programmatisch handhaven zijn gecontroleerd;
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd;
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2, 3, 4, 4/5, 6 en 8;
- Bovendien heeft de inspectie over de kwaliteit van de indicatoren gesprekken gevoerd met de directie en de intern begeleiders;
- Op uw school is verder een gesprek gevoerd met leraren;
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie, het team en de algemeen directeur als een vertegenwoordiger van het bevoegd gezag.

Tijdens het onderzoek zijn meerdere indicatoren beoordeeld van de volgende aspecten opbrengsten, leerstofaanbod, schoolklimaat, didactisch handelen, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2009 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek over de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten weergegeven. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin eventuele tekortkomingen worden toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2. BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is. De inspectie heeft daarnaast onderzocht of wordt voldaan aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften.

Legenda:

1. slecht;
2. onvoldoende;
3. voldoende;
4. goed;
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten).

Bij wet- en regelgeving is in de waardering tot uitdrukking gebracht of de school wel (ja) of niet (nee) voldoet aan de genoemde wettelijke vereisten.

Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1* De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.					•

Leerstofaanbod	1	2	3	4
2.1* Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.				•
2.2* De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.				•
2.4* De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.				•

Schoolklimaat	1	2	3	4
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Didactisch handelen	1	2	3	4
5.1* De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.				•
5.2* De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				•
5.3* De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				•

Begeleiding	1	2	3	4
7.1* De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.3 De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief vast.			•	
7.4 De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan berekeneerde keuzen.			•	

Zorg	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3* De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				•
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving	ja	nee
N1 Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 16 en 13).	•	
N2 Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 16 en 12).	•	
N3 Door of namens het bestuur is het vastgestelde zorgplan van het samenwerkingsverband naar de inspectie gestuurd en dit zorgplan bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 19).	•	
N4 De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten (WPO, art. 8).	•	

De normindicatoren zijn aangegeven met een asterisk*.

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

De inspectie stelt op grond van dit onderzoek vast dat de school haar onderwijskwaliteit, vergeleken met 2006 en 2008, sterk heeft verbeterd. Er zijn nu voor alle leerlingen ontwikkelingsperspectieven vastgesteld die sturend zijn voor het onderwijsaanbod en de leerlingenzorg en kwaliteitszorg zijn op orde.

Toelichting

Opbrengsten

Over de eindopbrengsten geeft de inspectie geen samenvattend oordeel. Nu de school voor alle leerlingen ontwikkelingsperspectieven heeft vastgesteld wordt het ook mogelijk om voor categorieën leerlingen de opbrengsten te bepalen, zowel individueel afgezet tegen de leerrendementsverwachting als op schoolniveau. Voor technisch lezen heeft de school de schoolresultaten van het afgelopen schooljaar al in beeld gebracht. Dit is echter nog te weinig om een algemeen oordeel over de eindopbrengsten te geven.

Leerstofaanbod

De school beschikt over voldoende eigentijdse methoden en aanvullende materialen om aan de kerndoelen te voldoen. Leerlingen van wie het ontwikkelingsperspectief aangeeft dat het eindniveau van groep 8 haalbaar is, krijgen de bijbehorende leerstof ook aangeboden.

Didactisch handelen

Tijdens de lesbezoeken blijkt dat het pedagogisch en didactisch handelen sterke punten zijn van de Koningin Julianaschool. De sfeer in de groepen is bijzonder ontspannen en de leerlingen letten goed op bij de uitleg. Dat komt mede doordat de leraren de les efficiënt vormgeven en regelmatig nagaan of de uitleg wordt begrepen. Daardoor zijn de leerlingen sterk betrokken bij de verschillende lesactiviteiten.

Zorg en begeleiding

De belangrijkste verbetering die de school heeft gerealiseerd betreft de vaststelling van ontwikkelingsperspectieven voor de leerlingen. Bij aanmelding maakt men op basis van de beschikbare gegevens (IQ, leerachterstanden en specifieke kenmerken van de leerling) een voorlopige inschatting van het uitstroomniveau. Met behulp van het digitale leerlingvolgsysteem houdt men nauwgezet bij of de leerling zich ontwikkelt conform het verwachte profiel. Wanneer een leerling beter blijkt te presteren dan verwacht werd, stelt men het perspectief naar boven bij. Wanneer een leerling op onderdelen stagnatie ondervindt, krijgt hij aanvullende zorg. Deze extra ondersteuning wordt vastgelegd in een hulplan dat in het leerlingvolgsysteem is geïntegreerd. Voorafgaand aan de opstelling van een hulplan wordt de betreffende leerling besproken in het zogeheten Management Team van Zorg. Zes maal per jaar bespreekt men alle leerlingen in een breder forum dat naast de directie en de intern begeleiders ook nog bestaat uit de orthopedagoog, de jeugdarts, vertegenwoordiger van Bureau Jeugd Zorg en een vertegenwoordiger van MEE. Voor bijzondere zorg kan de school gebruik maken van een remedial teacher, een sensorische therapeut, een speltherapeut en een SOVA-trainer. De inspectie heeft aan de hand van verschillende leerlingendossiers vastgesteld dat de ontwikkelingsperspectieven en de individuele leerlingenzorg als afgeleide daarvan en als aanvulling daarop een integraal onderdeel uitmaken van het onderwijsleerproces.

Kwaliteitszorg

Als kader voor haar kwaliteitszorg hanteert de Koningin Julianaschool het INK-model en de zogeheten PDCA-cyclus als dynamisch principe. In de notitie 'Kwaliteitszorg' heeft de school beschreven met welke instrumenten zij de participanten die een rol spelen binnen of rond de organisatie periodiek vraagt naar hun mening over het functioneren van de school. In dat kader heeft de school intussen tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd onder de leerlingen, de ouders en de coördinatoren van het SWV, een welzijns onderzoek uitgevoerd onder het personeel en een strategisch gesprek gehouden met bestuur/bovenschools management. Ook het laatste inspectierapport vormt voor de school een onderdeel van de sterke- /zwakte analyse. Op basis van de genoemde data heeft de school een verbeterplan opgesteld, waarin zij het beleid heeft uitgewerkt.

Ook wat betreft de evaluatie van de opbrengsten heeft de school de nodige stappen gezet. In de notitie ' Procesmanagement Parnassys' is beschreven hoe de school twee maal per jaar de leerlingengegevens verzamelt, welke analyse daarop wordt uitgevoerd en door wie. De leerlingengegevens bestaan uit de landelijk genormeerde en de methodegebonden toetsen, informatie voortkomend uit de handelingsplannen, oudergesprekken, observaties en onderzoek.

Om de verbeteractiviteiten goed te borgen heeft de school twee leraren bij het CPS laten opleiden tot interne auditor. Zij hebben als eerste opdracht na te gaan of de algemene schoolregels worden nageleefd conform de afspraken.

De school verantwoordt zich tenminste één maal per jaar aan het bevoegd gezag tijdens een strategisch gesprek met de algemeen directeur. Daarbij wordt ook het gerealiseerde beleid van het afgelopen schooljaar geëvalueerd. De ouders krijgen informatie via de schoolgids, de website, nieuwsbrieven, de jaarlijkse informatieavond aan het begin van het schooljaar en de koffieavonden. Met de MR als vertegenwoordiger van (ook) de ouders bespreekt de directie het schoolbeleid in meer gedetailleerdere vorm.

3. TOEZICHTARRANGEMENT

De Inspectie van het Onderwijs kent aan de Koningin Julianaschool voor SBO het basisarrangement toe. Dit betekent dat de inspectie op dit moment geen reden heeft om het geïntensiveerde toezicht te handhaven. Het basistoezicht bestaat uit een jaarlijkse risicoanalyse en eventueel een onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag, themaonderzoeken of een vierjaarlijks bezoek.